

Przemówienie Pani Komisarz

Danuty HÜBNER

*Konferencja "Polityka spójności 2007-2013 a zrównoważony rozwój
miast "*

Płock, 5-6 October 2006

Pani Minister, Panie i Panowie,

Cieszę się, że mam okazję spotkać się dzisiaj z Państwem, chociaż niestety, z uwagi na moją podróż na Ukrainę, jest to możliwe jedynie za pośrednictwem przekazu video.

To dobrze, że spotykamy się w Płocku, mieście, które odegrało ważną rolę w historii Polski, a dzisiaj jest także symbolem sukcesu gospodarczego. Chciałam bowiem powiedzieć Państwu kilka słów na temat znaczenia nowej, europejskiej polityki regionalnej dla uczynienia z miast atrakcyjnych miejsc dla tych, którzy chcą w nich żyć i pracować, a także dla tych, którzy chcą w nich inwestować swoje pieniądze. Powiem też o znaczeniu dobrej analizy sytuacji obszarów miejskich dla przygotowania "inteligentnej" strategii rozwoju i o nowej inicjatywie, którą Komisja proponuje dla wymiany najlepszych praktyk, także w dziedzinie polityki miejskiej.

Państwa Członkowskie zatwierdzą jutro Strategiczne Wytyczne dla Polityki Spójności 2007-2013 – dokument, który zamyka cały cykl legislacyjny i którego przyjęcie otwiera oficjalnie negocjacje dotyczące dokumentów programowych na lata 2007-2013. W odniesieniu do polityki miejskiej Wytyczne proponują trzy główne kierunki działań w

programach operacyjnych. Pierwszy z nich jest najbardziej oczywisty i dotyczy wzmocnienia roli miast jako motorów rozwoju dla regionów, w których się znajdują. Drugi obejmuje działania, które mają na celu zwiększenie wewnętrznej spójności obszarów miejskich poprzez zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz segregacji. Wreszcie, trzeci rodzaj działań promuje policentryczny rozwój sieci miejskiej i pozwala na osiągnięcie równowagi pomiędzy rozwojem najbardziej aktywnych gospodarczo miast i pozostałych elementów sieci osadniczej – w tym także mniejszych ośrodków miejskich, które mogą pełnić rolę lokalnych ośrodków wzrostu. Nie zapominajmy więc o roli małych miast w naszym rozwoju.

Komisja opublikowała także ostatnio Komunikat ze szczegółowymi rekomendacjami dla polityki miejskiej. Podkreślamy w nim, że budowanie konkurencyjnych obszarów miejskich jest bardziej skuteczne w ramach szerszej wizji rozwoju. Na przykład, miasta atrakcyjne dla inwestorów to także miejsca, które oferują dobre warunki życia czy spędzania wolnego czasu. Jednocześnie musimy patrzeć na miasta także jako na centra zmian, przyciągające nowatorskie i innowacyjne przedsięwzięcia.

Innymi słowy, nasze podejście do rozwoju miast opiera się na działaniach zintegrowanych. Uzasadnia je doświadczenie inicjatywy URBAN. Dlatego Komisja Europejska zachęca wszystkie państwa członkowskie i regiony do projektowania i umieszczania działań zintegrowanych w ramach oddzielnego priorytetu obejmującego zrównoważony rozwój obszarów miejskich. Nowe regulacje dla polityki spójności umożliwiają po raz pierwszy uwzględnienie tego priorytetu zarówno w treści Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia jak i w programach operacyjnych.

Dla pełnego wykorzystania tych możliwości konieczne jest jednak, by miasta wypracowały średnio i długoterminowe plany trwałego rozwoju. Tylko w ten sposób można zapewnić spójność między programem inwestycyjnym i ochroną środowiska, a także zapewnić zaangażowanie i udział w jego realizacji sektora prywatnego. Temu celowi służyć ma też kolejna nowość, która znalazła się w naszych regulacjach, a mianowicie możliwość delegowania na szczebel miast zarządzania ich rozwojem w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Musimy także pamiętać, że podstawą zintegrowanych strategii rozwojowych jest lepsza wiedza na temat miast i regionów, obejmująca różnego rodzaju czynniki wpływające na wzrost – takie jak spójność terytorialna czy ochrona środowiska. Polityka regionalna oferuje w tym celu miastom bardzo przydatny instrument, jakim jest audyt miejski. Zbiera on dane z 285 miast europejskich i udostępnia zestaw około 300 danych statystycznych na ich temat.

Warto przypomnieć kilka najbardziej istotnych danych, zebranych w trakcie ostatniego audytu.

Po pierwsze potwierdzają one rolę miast jako motorów rozwoju gospodarczego. Na przykład, stolice krajów Europy Środkowo-Wschodniej mają dwa razy wyższy PKB na głowę mieszkańca niż cały kraj, a także rozwijają się znacznie od niego szybciej.

Po drugie, dane pokazują także inną, mniej atrakcyjną twarz miast. W wielu przypadkach rozwój obszarów miejskich powoduje powstawanie nowych form wykluczenia społecznego. Dotyczy to na przykład tych grup

społecznych, które nie są w stanie znaleźć zatrudnienia w nowopowstających sektorach gospodarki opartej na wiedzy. Prowadzi to często do długoterminowego bezrobocia i powiększa nierówności społeczne.

Audyty miejskie pokazują także, na ile miastom europejskim udało się stworzyć systemy transportowe, które są przyjazne dla środowiska. Na przykład, w miastach holenderskich, średnio 20% ludności dojeżdża do miejsca pracy na rowerze. Tego rodzaju dane mogą więc inspirować działania, skierowane na tworzenie lokalnych czy regionalnych planów rozwoju ścieżek rowerowych.

Ostatnią część mojego wystąpienia chciałabym poświęcić roli współpracy i dialogu między miastami dla rozpowszechniania najlepszych praktyk. Głównym instrumentem polityki regionalnej, wspierającym tego rodzaju współpracę jest sieć URBACT. Dlatego cieszę się, że w dzisiejszej konferencji bierze udział wiele miast aktywnie zaangażowanych w jego działania.

Dobre doświadczenia z funkcjonowania URBACT-u skłoniły nas do tego, by wzmocnić w przyszłości wymianę doświadczeń między miastami. Chcemy też rozszerzyć tematy, które sieć będzie obejmowała i zaangażować w nią pełniej władze lokalne i regionalne.

Z tego względu przygotowaliśmy na lata 2007-2013 nową inicjatywę, którą nazwaliśmy "Regiony na rzecz zmian gospodarczych" z budżetem w wysokości 375 milionów euro. Chcemy w ten sposób niejako przetestować, w ramach współpracy między regionami, wiele nowych podejść do rozwoju wspieranych przez politykę regionalną i mających

innowacyjny i modernizacyjny charakter. Niektóre z tematów współpracy – jak na przykład zintegrowane podejście do transportu miejskiego – będą bezpośrednio odnosić się do obszarów miejskich i oczekujemy, że URBACT odegra ważną rolę w ich wdrożeniu. Oczywiście, będziemy także wspierać propozycje zgłoszone z inicjatywy samych regionów czy miast.

Naszym celem jest nie tylko zidentyfikowanie najlepszych praktyk, ale przede wszystkim ich szybkie włączenie do głównego nurtu regionalnych programów operacyjnych realizowanych w latach 2007-2013.

Szanowni Państwo,

Na zakończenie chciałabym wyrazić nadzieję, że Wytyczne Komisji i komunikat dotyczący roli miast w polityce spójności pomogą Państwu w przygotowaniu jak najlepszych programów rozwojowych. Zachęcam też do jak najszerszego udziału w sieciach wymiany informacji i najlepszych praktyk. Wszystkie te działania powinny się przyczynić do wzbogacenia programów operacyjnych, nad którymi Państwo teraz pracujecie i do lepszej jakości projektów, które będziecie realizować. Nowa polityka spójności otwiera bowiem przed Polską niepowtarzalną szansę wprowadzenia do strategii rozwojowej pełnowymiarowej polityki miejskiej i myślę, że warto z tej możliwości skorzystać.

Dziękuję Państwu za uwagę,